

dintre cazuri vădite cu prisosință. Deși îi revenea locul de vioară întâi, Petre Băciuiu se achiță de rol (Decebal Necșulescu), corect, dezinvolt, dar parcă nu cu suficient farmec. Adevăratele „vedete“ sînt interpreții personajelor de „vîrsta a treia“: Gheorghe Radu (Iorgu Langada), agitat și mucalit în dosul unei măști de „gaga“ de tot hazul, Ligia Moga (Miza Stamatescu), intempestivă și maternă la nesfîrșit, mereu copleșitoare și ridicolă, și George Gherasim (Generalul Stamatescu), un fost „moș Teacă“ galonat și infantilizat prematur. Cei trei se completează cuceritor, sînt *prezențe* permanente, și atunci cînd doar trec prin scenă, marcînd cu exactitate esența umorului lui Tudor Mușatescu. Octavian Lăluț (Traian Necșulescu) practică un stil comic mai reținut, mai sobru, dar nu mai puțin efice, relevînd neașteptate (pentru mine) disponibilități pentru un joc interiorizat

ori pentru caricatura în filigran. „Cochețele“ — Mariana Popovici (Amélie), Maria Munteanu (Nina Damian) și Monica Moldreanu (Mitzi) — sînt într-adevăr cochete, și chiar mai mult, reușind să-și diferențieze, atît cît era necesar, caracterele. Un cuplu de „agenți electorali“, desprinși parcă din caricaturile de epocă ale lui Anestin, este interpretat cu multă culoare de Octavian Teucă (în special) și Ion Marian. Tudorel Filimon (Platon Stamatescu) și Bucur Stan (Bébé Damian), primul evoluînd într-o zonă mai agresiv satirică, al doilea schișînd cu o ironie mai detașată silueta intrigantului tenebros, sînt alte două apariții notabile ale acestei montări. Alături de toți aceștia, Petre Dondoș, Vera Mărgineanu și Gheorghe Jurcă împlinesc și ei — pe măsura rolurilor lor, mai șterse — acest omogen...*Escu de „belle-époque“.*

Dinu KIVU

TITANIC-VALS

■ TEATRUL „MIHAI EMINESCU“ DIN BOTOȘANI

Data premierei: 16 septembrie 1982.

Regia: ANCA OVANEZ-DOROȘENCO. Scenografia: GEORGE DOROȘENCO.

Distribuția: GHEORGHE HAUCĂ (Spirache); ELENA CORICIUC (Dacia); SILVIA BRĂDESCU (Chiriachița); IULIA BOROȘ (Sarmisegetuza); MARINELA PĂTRUBUGEAC (Gena); FLORIN ZĂNCESCU (Traian); MIHAI-SORIN VASILESCU (Decebal); GHEORGHE METZENRATH (Dinu), STELIAN PREDĂ (Stamatescu); BORIS PEREVOZNIC (Rădulescu-Nercea); MIHAI PĂUNESCU (Procopiu); ION LIGI (Vecinul); VIOLETA AFRĂSINEI (Doica); NARCISA VORNICU (Servitoarea); ION SUSLĂNESCU (Fotograf); FLORITA RUSU (Vecina); CONSTANTIN GHINIȚĂ, VALERIAN RĂCILĂ, SUZANA MACOVEI (Oamenii din oraș).

Sub influența mutațiilor care s-au petrecut în înțelegerea comicalului, regizoarea Anca Ovanez-Doroșenco, polemizînd cu „sentimentalitatea rizătoare“ a lui Tu-

dor Mușatescu — despre care Călinescu spunea că „nu jignește lumea observată“, — propune o lectură a piesei *Titanic-Vals* potrivit căreia unul dintre polii de tensiune ai reprezentației este grotescul. Acordînd importanță vieții din afara scenei și dintre replici, ea creează acțiunii un cadru, compunînd, cu ajutorul figurației și al sugestiilor scenografice, câteva tablouri de epocă, panorama comică a unei lumi apuse, cu tot sistemul său de stări și semne, mode și clișee. Aceste apariții de plan secund, prin simpla lor prezență sau participare directă la acțiune (înmormîntarea simbolică a lui Tache Necșulescu, întrunirea electorală pentru alegerea lui Spirache), amplifică dimensiunea socială și politică a textului.

Comicalul spectacolului nu este conciliant. În decupajul caracterologic efectuat de regizoare asupra clanului Spirache Necșulescu, caricatura este demascatoare și provocatoare. Răsturnînd — prin accente și detalii în jocul actorilor — imaginile consacrate, fără să omită sau să schimbe replici, Anca Ovanez sugerează noi viziuni asupra unor personaje. Astfel, Gena nu mai este cenușăreasa familiei, generoasă, cu spirit de sacrificiu, victima egoismului celor din jur, iar Dinu refuză chipul băiatului blînd și timid, dezarmat în fața farmecelor frivolei Sarmisegetuza. Măcinați de complexe și ambiții, acești eroi, în interpretarea Marinelei Pătru-Bugeac și a lui Gheorghe Metzenrath, dezvăluie infirmități nu numai fizice, dar și sufletești. Cu simțurile mereu la pîndă, ei sînt într-o stare de permanentă disponibilitate erotică; gesturile înfrigate cu care își maltratează partenerul, cinismul cu care

il schimbă sub tentația banului le trădează ferocitatea, vulgaritatea și perversitatea. Ferociți de dorința de parvenire, amețiți de noua lor condiție de îmbogățiți peste noapte, Chiriachița, Dacia, Sarmisegetuza, Traian, Stamatescu, Rădulescu-Nercea, vicleni și vicioși, ființe golite de spirit, transmit o febră periculoasă.

Scenografia lui George Doroșenco asigură omogenitatea viziunii, comentînd ironic o lume circumscrisă unui timp dat. Aici, Spirache (Gheorghe Haucă), hăituit de ambițiile și meschinăriile familiei, de serviciile noii sale ipostaze de om bogat, este un personaj grav, mai degrabă sceptic și pesimist. Aceste accente noi revelate de teatrul din Botoșani nu încarcă forțat textul. Viziunea nu este gratuită și disproporționată, ea se poate justifica prin lectură și se susține prin expresia scenică. Silvia Brădescu, Marinela Pătru-Bugeac, Gheorghe Metznerath, Iulia Boroș, Elena Coriciuc, Florin Zăncescu, Stelian Preda, Boris Perevoznic nu parodiază, ci trăiesc drama, nu expun caricatura, ci o întrupează. Evitînd picanterea situațiilor, păstrînd vigoarea liniilor precise în jocul fizionomiei, ei creează tipuri ce se rețin.

Ludmila PATLANJOGLU

■ TEATRUL DE STAT DIN SIBIU

— secția română

Data premierei : 14 octombrie 1982.

Regia : IULIAN VIȘA. Scenografia : MUGUR PASCU. Muzica : CONSTANTIN IRIDON. Textele cîntecelor : GHEORGHE BUȚIU.

Distribuția : MIRCEA HÎNDOREANU (Spirache) ; EUGENIA DIMITRIU BARCAN (Dacia) ; LIVIA BABA (Chiriachița) ; RODICA TURBATU (Sarmisegetuza) ; GERALDINA BASARAB (Gena) ; BENEDICT DUMITRESCU (Traian) ; CONSTANTIN CHIRIAC (Decebal) ; DAN TURBATU (Dinu) ; NICOLAE CĂLUGĂRIȚA (Stamatescu) ; ION GHIȘE (Nercea) ; SANDU POPA (Procopiu) ; EMILIA POROJAN (Doica) ; PAUL MOCANU (Fotografu) ; DANA LĂZĂREȘU-POPA (Servitoarea) ; OVIDIU STOICHIȚĂ (Vecinul).

Dacă Anca Ovanez, contrazice „sentimentalitatea rizătoare“ a lui Tudor Mușatescu printr-o descriere lipsită de iluzii, care valorifică inflexiunile grave ale co-

micului, Iulian Vișa preferă să o reformuleze prin distanțare ironică. Făcînd din *Titanic-Vals* o comedie muzicală, el încearcă să persifleze ceea ce este factice și convențional în imaginea noastră despre această cronică a vieții mic-burgheze în provincia românească interbelică. Propunerea, interesantă ca intenție, nu se materializează în spectacol, demonstrația nu are pregnanță ; transferul pare exterior și artificial, pentru că regizorul nu respectă regulile genului muzical, iar inventivitatea sa artistică este săracă. Iulian Vișa, care ne-a obișnuit, în unele dintre montările sale, cu o lectură personală, deconcertează acum prin atitudinea neutră și lipsa de stil. Forma degajată, spontană și spirituală este mimată. Într-un decor vetust, semnat de Mugur Pascu, ce reconstituie arhivistic realitatea piesei, mistificînd-o în sens naturalist, scena este invadată de personaje. Măști vesele și zgomotoase compun o lume ghidușă, capricioasă și inofensivă, cu deliciul grațiozităților și al dulcegăriilor. Comicul se reduce la bufonerii, cu ușoare aluzii licențioase pe alocuri, ce coboară textul în pitoresc ieftin. Reprezentația inventariază în general anecdota, sensurile piesei topindu-se într-un sentimentalism retoric. Lipsit de o atență și scrupuloasă întrepătrundere a planurilor, spectacolul suferă de monotonie. Părțile muzicale, fără strălucire (Constantin Iridon), pe versuri anodine (Gheorghe Buțiu), par parazitare în montare. Actorii, fie că trec grăbiți peste nuanțe și gradații, uniformizînd expresia eroilor, fie că încarcă jocul, îngroșînd personajele. Spectacolul își găsește tonul firesc doar într-o scurtă scenă, cea dintre Sarmisegetuza și Stamatescu, în care numai verva burlescă a actorului Nicolae Călugărița ne amintește de fantezia comică de altădată a regizorului Iulian Vișa.

L.P.

■ TEATRUL „A. DAVILA“ DIN PITEȘTI

Capodopera comediei noastre interbelice — azi, semicentenară — îi ispitește relativ rar pe regizori, deși începutul acestei stagiuni a marcat coincidența mai multor premiere, pe scenele din țară. Perfect construită, piesa cere celor ce o înscenează o prealabilă rigoare documentară. Mușatescu și-a „cunoscut“ eroii, cum i-a cunoscut și Caragiale pe ai săi. E lumea tinereții lui, a provinciei cu tabieturi și veleități, lumea romanțioasă,